کاش وریځو کښې مو سکول وے
پهٔ هوا کښې تلے راتلے مونږ
دغه سکول کښې راسره چې
ماشومان او استاذان وے

خو وريځو كښې پړق پړوق وي

ډېره ويره وي باران وي

نه نه! داسې خو ښه نهٔ ده

داسې سكول مو پكار نه دے

بیا مې سوچ کوؤ چې سکول وے
خو هغه وے په ځنګل کښې
د ځنګل خوږې مېوې وے
زمونږ تکې شنې مزې وے

په اوبو کښې که مو سکول وے
چیندخان وي او کبان وي
نه نه هلته خو نهنګ وي
بیا به مونږ سره په جنګ وي

يخې پخې اوبه هلته
د تودې سړې نه ډکې
زۀ خو شومه پرې پرېشانه
يو دوه کښې شوم حيرانه

نه نه دلته مونږ ښهٔ یو
چې هم چرته زمونږ سکول دے
څومره ښکلے څومره شین دے
د ګلونو نه رنګین دے

سکول کښې مونږه په سکون یو
ډېر خوشحاله په ژوندون یو
نه وریځ شته نهٔ ځنګل شته
نه ماران شته نه نهنګ شته

بګ بکس

د اول جماعت د پاره

پاکستان ریډنګ پراجېکټ (USAID-funded Pakistan Reading Project) پینځهٔ کلن پروګرام دے چې ، د بېن الاقوامي ترقۍ د پاره امریکائي اداره (USAID) په مدد سره چلیږي- ددې پروګرام مقصد په پاکستان کښې د صوبائي او علاقائي تعلیمي محکمو په تعاون سره طالبعلمانو کښې د لوستلو مهارتونه ښهٔ کول دے-دې پراجېکټ په 2013ء کښې د اردو او سندهي لوستل د زده کړې مواد جوړول شروع کړي وو- تقریباً پینځلس زره استاذانو د اول جماعت ماشومانو ته ددې موادو ښودنه وکړه- استاذانو ته د تربیت ورکولو په وخت د ښودنې په نوؤ تجربو یا د موادو په حواله چې کومې ستونزې مخې ته راتلې نو پي- آر- پي د هغې ډېر په غور سره تجزیه کوله - دې سره سره پي -ار- پي د صوبائي او علاقائي تکنیکي ټولګي د غبرګاوي (feedback) او د پراجېکټ په مینځني دور کښې د هغو رپورټونو تجزیه هم وکړه، کوم چې د طالبعلمانو د لوستلو مهارتونو په حواله تیار کړي شوي وو- ددې ټولو نتیجو په بنیاد ، پي -ار- پي د پښتو د لوست د ښودنې مواد هم تیار کړو. دا مواد به په شل سکولونو کښې استعمالیږي-

بګ بکس هم ددې ښودنې د موادو یو اهمه برخه ده- چې د اول جماعت د پاره لیکلې شوي دي-

استاذان به روزانه د دې کتاب په اوچت اواز د لوستلو مشق کوي- یو بک بګ به په یوه هفته کښې لوستلے شي- د هر بګ بک په شاتني مخ د ماشومانود لوست او تفهیم مهارتونو د ودې د پاره سوالونه او سرګرمۍ ورکړې شوي دي- په اوچت آواز د لوستلو په وخت مختلف اصول په نظر کښې ساتلي شوي دي مثلاً د مخصوصو موضوعاتو انتخاب، د ماشومانو ذهني سطح، ساده او مناسب ټکي او د ماشومانو دلچسپۍ د پاره واضحه تصویري خاکې ورانديې کول وغېره-

امید لرو چې ددې محنت او کوشش په نتیجه کښې استاذان د ماشومانو د لوستلو مهارتونه مثلاً صوتي اګهي، علم الاصوات، دالفاظو ذخېرې ،د لوستلو رواني او سوچ کولو ته عملي جامه واغوندوي- خصوصاً دا بګ بک به د سکول د لائبرېرۍ برخه وي چې راتلونکي ماشومان هم ددې نه فایدې واخلي او پښتو لوستلو کښې د دلچسپۍ دا سلسله روانه په روانه پاتې شي-

مونږ دا امید کوو چې د پاکستان ریډنګ پراجېکټ دا کوشش په پرائمري سکولونو کښې د ماشومانو د لوست معیار ښهٔ کولو کښې مددګار ثابت شي.

پاکستان ریډنګ پراجېکټ د زده کړې دا مواد تیار کړے دے:

- ټي ائي جي ماډیولز
- ویډیوز
- بګ بکس
- سبقي منصوبې
- ورک بکس
- فلیش کارډونه
- د ارکانو/ هجو چارټونه
- د زبر، زېر، پېښ چارټونه

ورومبۍ ورځ (خبرې اترې، پېشن ګوئي او سابقه معلومات)

د لوستلو نه وړاندې

- ستاسو په خيال نن به مونږ څۀ وايو . نظم کۀ قيصې؟
- ماشومانو ته د سر ورق تصوير وښايئ او تپوس وکړئ چې تاسو ته په دې کښې څۀ څۀ ښکاري؟

د لوستلو دوران کښې

- د صفحه 2 تصوير و ښايئ او تپوس او کړې چې په دې تصوير کښې تاسو ته څۀ څۀ ښکاري؟
- د صفحه 3 تصوير اوښايئ او تپوس وکړئ چې تاسو چرته ځنګل ليدلے دے؟
- ماشومانو نه تپوس وکړئ په ځنګل کښې څوک اوسېږي؟

د لوستلو نه پس

- په نظم کښې د کوموځايونو ذکر شوے دے؟
- ستاسو خپل سکول په کوم ځاي کښې خوښ دے؟
- دا نظم د څۀ باره کښې دے؟

دويمه ورځ (د ارکانو مشق)

د لوستلو نه وړاندې

- نن تاسو د کومو کومو تورو او هجو اوازونه زده کړي دي؟ ک، کا
- د هجو په چارټ کښې پرې په " کا" ګوته کېږدئ

د لوستلو دوران کښې

- په صفحه نمبر 1 مصرعه " کاش وريځو کښې مو سکول وے" ولولئ او تپوس وکړئ چې په دې جمله کښې داواز/کَ/ ټکي معلوم کړئ - مطلوبه جواب: " کاش" "سکول".
- ټکے "کاش" د لاسو نو پړقولو سره په هجوکښې بيل کړئ- /کاش/-

د لوستلو نه پس

- پپه صفحه 5 تپوس وکړئ چې په دې صفحه د توري "ک" ټکے معلوم کړي؟ مطلوبه جواب: سکول، کبان
- ټکي " کبان " کښې څو هجې دي؟ دوه کبان-/کَ/،/بان/

دريمه ورځ (ذخيره الفاظ، مورنۍ ژبه/د ماحول ژبه)

د لوستلو نه وړاندې

- د سرپاڼې په تصوير کښې "وريځ" ته اشاره وکړئ او تپوس وکړئ، ستاسو په ژبه کښې دې ته څۀ وائي؟

د لوستلو دوران کښې

- په صفحه 3 باندې د هاتي تصوير ته اشاره وکړئ او تپوس وکړئ چې تاسو دے ته خپله ژبه کښې څۀ وائي-
- په صفحه نمبر 6 تصويرکښې نهنګ ته اشاره کړئ او تپوس وکړئ چې دې ته تاسو څۀ وايئ؟
- ماشومانو نه پوښتنه وکړئ چې د صفحه 4 په تصويرکښې تاسو ته کوم کوم ځناور ښکاري؟

څلورمه ورځ (د چهپايې تصورات)

د لوستلو نه وړاندې

- ماشومانو ته ووايئ چې اوس به مونږ نظم لوستل شروع کوو- د کتاب مخه او شا ورته وښايئ- د سرپاڼې، د نظم نوم، ليکوالو، د تصويرونو جوړونکيو نومونه ولولئ او په نخښه کړئ-

د لوستلو دوران کښې

- د کتاب صفحه 1 کولوکړئ او تپوس وکړئ چې نظم د کوم اړخ نه شروع کړو؟
- وړومبۍ کرښه ولولئ او تپوس وکړئ چې اوس به د کوم اړخ نه نوې کرښه شروع کوو؟

د لوستلو نه پس

- په صفحه 5 دمه واخلئ او تپوس وکړئ، ددې مخ څۀ نمبر دے؟-
- د دې مخ اخرې ټکي باندې ګوته کېږدئ-

پينځمه ورځ (ذخيره الفاظ، محاورې)

د لوستلو دوران کښې

- په صفحه 8 شعر "سکول کښې مونږ په سکون يو ، ډېر خوشحاله په ژوندون يو" ووايئ او وَړو ته ووايئ چې، مونږ په خپل کور کښې د مور پلار سره ډېر په سکون وسېږو ، هغوي ته ووايئ چې سکون ټکے په جمله کښې استعمال کړي-
- صفحه 2 په وړومبي شعر کښې ټکي "وريځ او باران" په ماشومانو په جملو کښې استعمال کړئ-

شپږمه ورځ (خبرې اترې، ذاتي ژوند سره تعلق)

د لوستلو نه وړاندې

- د دې نظم څۀ نوم دے؟
- ستاسو خپل سکول کوم ځائے کښې خوښ دے او ولې؟

د لوستلو دوران کښې

- ماشومان په وريځو کښې د سکول نه ولې ويرېږي ؟
- که ستاسو سکول په ځنګل کښې ؤ نو تاسو به خوشحاله وے که نه؟ ولے؟

د لوستلو نه پس

- تاسو خپل کور په کوم ځائے کښې خوښ دے؟ ولے؟
- ماشومان په خپل زوړ سکول کښې ولې خوشحاله دي؟

www.pakreading.org

This publication is made possible by the support of the American people through the United States Agency for International Development (USAID). It is produced by the USAID-funded Pakistan Reading Project in collaboration with the provincial/regional government. The contents are the sole responsibility of the project and do not necessarily reflect the views of USAID or the United States Government.

د دې موادو خپرونه د امريکائي خلقو په مرسته د امريکې بين الاقوامي ترقي اداري په لاس ممکن شوي ده- دا مواد يو ايس ايډ- پاکستان ريډنګ پراجيکټ د صوبائي/علاقائي حکومتونو په مرسته او شراکت سره تيار کړي دي- ددې موادو ټوله ذمه واري د پاکستان ريډنګ پراجيکټ ده- او دا ضروري نۀ ده چې دا د يو ايس ايډ يا د امريکائي حکومت د نظريې عکاسي کوي-